

**ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ-ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΝΟΜΙΚΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ:210-8259140-1-FAX: 210-8259235
ΚΙΝ:6977506705
E-mail: pzygouris@gmail.com**

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

*Επί του προς την Ε.Δ.Ε.Υ.Α. με
αριθμ.πρωτ.εισ. 1707/11-7-2011
ερωτήματος*

Ερωτάται από τη Δ.Ε.Υ.Α. αν το Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. δύναται να χορηγήσει το επίδομα παραμεθορίου σε υπάλληλο της εν λόγω Δ.Ε.Υ.Α. που επέλεξε να αμείβεται με τη συλλογική σύμβαση των μηχανικών, η οποία δεν προβλέπει την καταβολή αυτού του επιδόματος.

Ως προς το ανωτέρω ερώτημα, η γνώμη μας είναι η εξής:

Ο ν. 1069/80 που διέπει την οργάνωση και τη λειτουργία των Δ.Ε.Υ.Α. ορίζει στο άρθρο 7 αυτού ότι οι αποδοχές του προσωπικού των Δ.Ε.Υ.Α., το οποίο απασχολείται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, καθορίζονται από τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) αυτών. Σύμφωνα με τους Ο.Ε.Υ. των περισσότερων Δ.Ε.Υ.Α., οι αποδοχές του προσωπικού καθορίζονται με σχετική συλλογική σύμβαση εργασίας (Σ.Σ.Ε.).

Η ισχύουσα κλαδική Σ.Σ.Ε. για τη ρύθμιση των όρων αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στις Δ.Ε.Υ.Α. (κλαδική Σ.Σ.Ε. του έτους

2009) ορίζει στο άρθρο 5 αυτής ότι το επίδομα παραμεθόριων περιοχών χορηγείται στους εργαζομένους σε παραμεθόριες και προβληματικές περιοχές σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους δημοσίους και δημοτικούς υπαλλήλους.

Το άρθρο 48 του Κώδικα κατάστασης δημοτικών και κοινοτικών υπαλλήλων ορίζει ότι τα πάσης φύσεως επιδόματα και παροχές είναι τα εκάστοτε παρεχόμενα στους δημοσίους υπαλλήλους αντίστοιχων κατηγοριών και κλάδων, παραπέμποντας ουσιαστικά στο άρθρο 4 του ν. 3205/2003 το οποίο, αφού διευκρινίζει ότι οι παραμεθόριες περιοχές καθορίζονται με το ν. 287/1976 και με συγκεκριμένες υπουργικές αποφάσεις, στη συνέχεια ορίζει το ποσό του επιδόματος ανάλογα με το αν μια περιοχή θεωρείται προβληματική ή παραμεθόρια ή και τα δύο σωρευτικά.

Το δε άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 3833/2010 προβλέπει μείωση των πάσης φύσεως επιδομάτων των υπαλλήλων του Δημοσίου, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και των Ο.Τ.Α., ενώ η παρ. 5 του ίδιου άρθρου προβλέπει μείωση των οριζόμενων επιδομάτων από οποιαδήποτε διάταξη ή όρο Σ.Σ.Ε. των εργαζομένων χωρίς εξαίρεση σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που ανήκουν στο Κράτος ή επιχορηγούνται τακτικά από τον κρατικό προϋπολογισμό ή είναι Δημόσιες Επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρ. 1 του ν. 3429/05.

Περαιτέρω, στο άρθρο 13 της εν λόγω κλαδικής Σ.Σ.Ε. αναφέρεται ότι τυχόν καταβαλλόμενα επιδόματα και αποδοχές ανώτερες από αυτές που καθορίζονται με την παρούσα ή ευνοϊκότεροι όροι εργασίας που προβλέπονται από νόμους, υπουργικές αποφάσεις, Σ.Σ.Ε. κλπ. δεν θίγονται με την παρούσα και εξακολουθούν να ισχύουν.

Προϋπόθεση για τη διεκδίκηση των επιδομάτων που προβλέπονται από την κλαδική Σ.Σ.Ε. είναι το να εμπíπτουν οι εργαζόμενοι στο πεδίο εφαρμογής της, ήτοι να απασχολούνται ως τακτικό ή δόκιμο προσωπικό με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου σε κάθε είδους Δ.Ε.Υ.Α. (*Νομική Βιβλιοθήκη / Σωκράτης Λεκέας: Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, 2002, σελ. 92*). Περαιτέρω προϋπόθεση αποτελεί το να είναι οι εργαζόμενοι μέλη της συνδικαλιστικής οργάνωσης που συνήψε την σύμβαση (άρθρο 8 παρ. 2 ν. 1876/1990).

Επιπλέον, στο Ε΄ κεφάλαιο της κλαδικής Σ.Σ.Ε. των εργαζομένων στις μελετητικές και εργοληπτικές τεχνικές επιχειρήσεις γίνεται αναφορά αφενός, στα επιδόματα όλων των ειδικοτήτων για τα οποία προβλέπεται ότι διατηρούνται εφόσον ισχύουν βάσει προηγούμενων κλαδικών ή ομοιοεπαγγελματικών Σ.Σ.Ε. και αφετέρου, σε επιμέρους επιδόματα στα οποία δεν συμπεριλαμβάνεται το επίδομα παραμεθόριων περιοχών.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη νομολογία, όταν συναντώνται ρυθμίσεις των εργασιακών σχέσεων από πηγές του εργατικού δικαίου διαφορετικής βαθμίδας, τότε η σύγκρουση επιλύεται βάσει της αρχής της προστασίας ή της εύνοιας υπέρ των μισθωτών (ΑΠ 382/98). Πολλώ δε μάλλον, η αρχή της εύνοιας ενισχύεται όταν πρόκειται για πηγές εργατικού δικαίου ίδιας βαθμίδας, όπως εν προκειμένω όπου συνυπάρχουν οι ρυθμίσεις δύο κλαδικών Σ.Σ.Ε. Στην περίπτωση αυτή, συντρέχει συρροή Σ.Σ.Ε. και κατά γενική αρχή του εργατικού δικαίου εφαρμόζεται η ευνοϊκότερη για τον εργαζόμενο Σ.Σ.Ε. (άρθρο 10 παρ. 1 ν. 1876/90). Ειδικότερα, η αρχή της εύνοιας εφαρμόζεται όταν μία σχέση εργασίας υπάγεται στο πεδίο ισχύος περισσότερων της μίας Σ.Σ.Ε. και οι συμβάσεις αυτές δεν αλληλοσυμπληρώνονται, αλλά συγκρούονται (ΑΠ 1526/2005),

δεδομένου ότι οι συρρέουσες Σ.Σ.Ε. ρυθμίζουν το ίδιο θέμα κατά τρόπο διαφορετικό και όχι κατά τρόπο παράλληλο όπως στην περίπτωση κατά την οποία το θέμα ρυθμίζεται από μία μόνο Σ.Σ.Ε. (ΕφΑθ 3373/2002).

Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 1 ν. 1876/90, η σύγκριση και η επιλογή διατάξεων των Σ.Σ.Ε. γίνεται κατά ενότητες και συγκεκριμένα κατά την ενότητα που αφορά στις αποδοχές και κατά την ενότητα που αφορά στα λοιπά θέματα. Η εν λόγω σύγκριση συνάδει και με τη νομολογία, σύμφωνα με την οποία προκειμένου να διαπιστωθεί ποια Σ.Σ.Ε. είναι ευνοϊκότερη πρέπει να συγκρίνονται οι Σ.Σ.Ε. κατά ενότητα διατάξεων και όχι αποσπασματικά. Δεν επιτρέπεται, δηλαδή, η επιλεκτική σύγκριση ορισμένων διατάξεων των Σ.Σ.Ε. χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι υπόλοιπες διατάξεις που συνδέονται μαζί τους θεματικά (ΑΠ 387/76, ΑΠ 139/2010). Επίσης, για την κρίση της ευνοϊκότερης για το μισθωτό Σ.Σ.Ε. λαμβάνονται υπόψη οι συνολικές αποδοχές που προκύπτουν από την κάθε Σ.Σ.Ε. και όχι τα επιμέρους επιδόματα χωριστά (ΕφΑθ 8564/93, Εφ Θεσ/νίκης 1783/2003).

Από το ανωτέρω νομοθετικό, κανονιστικό και νομολογιακό πλαίσιο συνάγεται ότι εν προκειμένω θα πρέπει να υπολογιστεί αφενός, το σύνολο των μισθών και επιδομάτων με τα οποία αμείβεται ο υπό κρίση μηχανικός – υπάλληλος της Δ.Ε.Υ.Α. με βάση την ισχύουσα κλαδική Σ.Σ.Ε. για τη ρύθμιση των όρων αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στις Δ.Ε.Υ.Α. και αφετέρου, το σύνολο των μισθών και επιδομάτων με τα οποία αυτός αμείβεται με βάση την κλαδική Σ.Σ.Ε. των εργαζομένων στις μελετητικές και εργοληπτικές τεχνικές επιχειρήσεις και, αφού γίνει σύγκριση, να εφαρμοστεί η ευνοϊκότερη Σ.Σ.Ε. για τον μισθωτό όσον αφορά στις συνολικές απολαβές από την εργασία του, δηλαδή εκείνη που

του εξασφαλίζει τις υψηλότερες συνολικές αποδοχές, συμπεριλαμβανομένων των επιδομάτων.

Αθήνα, 8.9.2011

Ο γνωμοδοτών δικηγόρος,

Πάνος Ζυγούρης